

GOVOR PODŽUPANJE OBČINE PIRAN MEIRE HOT.
Kučibreg, 7. 11.2015

Spoštovani tovarišice in tovariši, dame in gospodje, cenjeni visoki gostje ... borke in borci narodnoosvobodilnega boja

Lepo pozdravljeni in najlepša hvala za to izjemno čast, da vas smem nagovoriti na tako pomembnem kraju in ob tako pomembni priložnosti.

Kot predstavnica mlajše generacije drugo svetovno vojno poznam le iz knjig in si preprosto ne morem predstavljati poguma, ki so ga zbrali partizanski bojevniki za spopad s skoraj neskončno močnejšim sovražnikom ... Te neuklonljive volje do svobode, te silovite strasti do pravičnosti in iskrene ljubezni do svojega naroda.

Zgodovina je redko priča tako zagrizenemu in srditem odporu, kot so ga prav na tem mestu partizanski borci vrgli v obraz okupatorju. Čeprav izdani in obsojeni na gotovo smrt, niso iskali milosti. Več kot dvesto jih je padlo. Več kot 200 herojev, ki se niso borili le za svojo svobodo, temveč za usodo vsega človeštva in človeškega. Borili so se za našo prihodnost, za čast svojih narodov, za pravico do svojega jezika, kulture in zgodovine. Borili so se za vse nas, ki se jih danes spominjamo z globokim spoštovanjem in hvaležnostjo. Njihove mučeniške smrti so del skupnega zgodovinskega spomina in ponosa treh narodov na svoj prispevek k skupni zmagi protifašističnih zaveznikov.

Žal pa si tudi nove generacije lahko predstavljamo, kako je živeti v svetu, ki ga je okužilo sovraštvo. Tudi 70 let po koncu druge svetovne vojne še vedno vsak dan pretresena spremljam novice o pobojih, etničnih čiščenjih, ugrabitvah ... Še vedno živimo v svetu, ki tepta človekove pravice. Vidimo milijone, ki so ostali brez domov ... Čutimo sovraštvo, ki dviga glavo v različnih koncih sveta in se nas dotika doma.

In prav ničesar ni, kar bi lahko v opravičilo povedala pred borci in borkami, ki so nas s svojo krvjo izvlekli iz najtemnejše sence človeštva. Sramota naše civilizacije je, da se iz tako grozljive izkušnje nismo naučili dovolj in da se to, kar se je zgodilo njim, še vedno lahko zgodi tudi drugim.

Zato moram današnjo slovesnost izkoristiti za opozorilo. Tiste, ki se vedno bolj glasno kitijo s ksenofobijo in svoje sovraštvo razglašajo za patriotizem, opozarjam, da pravi domoljubi verjamemo v vrednote, ki jih slavi slovenska himna. Dobro želimo vsem narodom, ne le svojemu, naša želja pa je svet miru, in ne prepira.

Gospe in gospodje, ki se postavljate s svojimi izbruhi sovraštva: ... človekove pravice in svoboščine so enake za vse in neodvisne od državljanstva, pripadnosti etnični ali socialni skupini, spola, vere ali politične pripadnosti. Zato vas pozivanje k oživitvi koncentracijskih taborišč iz druge svetovne vojne ne povzdiguje v naddržavljanke ... ravno nasprotno, nikakršni domoljubi niste ... slabi državljanke in državljanji ste in sramujemo se vas.

Vsem tistim, ki želijo zgraditi nove zidove na mejah Evrope, pa priporočam, da najprej porušijo tiste zidove v svojih glavah, ki jim zastirajo pogled na madeže, s katerimi so njihovi somišljeniki pred več kot sedmimi desetletji oskrunili narodni ponos ...

Niti tisoč maš sprave ne bo spralo sramote izdajalcev, ki so iz rok okupatorja vzeli orožje in ga uperili v svoje rojake ...

Ko danes z globoko bolečino v prsah stojimo na prizorišču najhujše in najbolj krvave bitke v Istri v vsej drugi svetovni vojni, se zavedamo svoje dolžnosti, da razkrinkamo vse, ki pod tančico lažne zgodovine vsako leto bolj drzno obujajo prav tista sovraštva, ki so privedla tudi do tragedije v Kučibregu.

Ne bo vam uspelo.

Zvesto bomo ohranjali spomin na bitko, ki je vzela tako veliko tako plemenitih življenj ... bitke, v kateri so pripadniki treh narodov z neponovljivim junaštvom dokazali, kako zelo ljubijo svobodo in kako izjemnih dejanj smo sposobni, ko je ogrožen naš skupen dom.

Bitka v Kučibregu je simbol nezlomljivega duha Istre in eden izmed temeljnih kamnov združene Evrope. Del samozavesti in poguma, s katerima sta si Slovenija in Hrvaška utrdili svoji mesti v evropski družini narodov, izvira prav iz partizanskega boja ... in prav po zaslugi partizanskega boja bodo na koncu padle vse meje, ki so se zarezale v našo Istro.

Če politiki naših držav občasno zaidejo s poti razumevanja in medsebojnega zaupanja, jim moramo mi, Istranke in Istrani, pokazati, da je naše prijateljstvo nezlomljivo. Če ne znajo sodelovati države, bomo še tesneje sodelovale občine, mesta ... vse državljanke in državljani, ki želimo ohraniti dobro ime svojega naroda in države. Povezati se moramo vsi, ki čutimo dolg do junakov, ki so pred 71 leti na tem kraju umirali za našo svobodo in varno prihodnost.

Prijatelji in zavezniki smo bili, ko se je rojevala fašistična zver, prijatelji in zavezniki smo bili v surovih časih vojne, v težkih preizkušnjah povojnega časa in tudi pozneje, ko so z našimi odnosi želeli upravljati kar iz Beograda. Nikoli ne bomo sestopili s poti prijateljstva, ki so jo stoletja gradili rodovi pred nami.

Drage prijateljice in prijatelji, bratje in sestre treh narodov z enim velikim srcem ...

Zahvaljujem se vsem, ki ste s svojo navzočnostjo še okrepili trdnost našega zavezništva in počastili ta poseben spomin.

Še zlasti se želim zahvaliti borkam in borcem, ki ste danes z nami. Pomembno je, da vedno znova slišimo vaš glas in da vaš glas utiša tiste, ki že sedem desetletij poskušajo zgodovino spisati drugače in jo pregnesti v pravljico po meri izdajalcev, podreptnikov in strahopetcev.

Vem, da bi bilo za vas veliko lažje grozljive izkušnje potisniti v pozabo in se raje spominjati vseh lepih in dobrih stvari v vašem življenju. Zato neizmerno spoštujem vašo odločenost, da svoje izkušnje prenašate na nove generacije in nas opozarjate na nevarnosti, ki prežijo v spodbujanju sovraštva.

Naša prihodnost je dobra, ker ste vi premagali zlo.

Hvala vam.